

Пантофитъ на Каземъ

(Багдадска приказка)

Въ Багдадъ имаше единъ човѣкъ, когото наричаха Каземъ. Винаги му „богатия Каземъ“, ала още по-често го наричаха *Каземъ — склериникъ*. Той не само, че не се хранеше добре и достатъчно, но лѣнеше и гладуваше, само и само да може да тръгне поетче заляго. Обичаше се като просѣкъ. Турбишътъ му билъ скъсанъ и прѣплетъ, отъ пѣлото му висѣли парцали, облеклото му било пропущено, като сито. Най-много прѣдличавало склериничеството му отъ пантофитъ. Тѣ били цѣлѣтъ съ кръпки, ала това не прѣмело на Каземъ, да ги дава все отъ него и отново на кръпачитъ за да му ги върпятъ; макаръ че извънредно много му се свидѣли нѣколко пѣтечета, които залащали за грудата му. И пантофитъ му били дотолкова кърпени и обковаани съ гвоздѣе, че изубини съясенъ формата си и не признавали вече на пантофи. Всѣки човѣкъ въ Багдадъ познавалъ пантофитъ на Каземъ.

Веднѣжъ Каземъ купилъ нѣколко шишенца розово масло отъ единъ чужденецъ на една извънредно ниска цена. Розовото масло било скъпо и много фино. Каземъ смислялъ отъ радостъ. Той вързалъ по улицитъ и си мислялъ за голѣмата печалба, която ще му донесе розовото масло. И изведнѣжъ му дошла на умъ рѣката мисля да купи нѣщо веднѣжъ и за себе си. Най-сетне богатия Каземъ можелъ да си позволи толкова нѣщо, още поетче, че се спечели толкова много отъ розовото масло.

Дошли му разни работи на умъ; да се наведе веднѣжъ до носѣта или да си купи копѣенъ платъ за нова тубанъ и т. н., но отъ всички тѣхъ работи бързо се отказвалъ, защото трѣбвало да плати за тѣхъ много пѣсери. Най-сетне решилъ да отиде на баня. Той се кжеле рѣко, макаръ че това удовольствие струвало много ефтино. Въ банята го срещалъ единъ приятелъ и се отчулилъ: — Е, Каземъ, все още ли мѣнешъ тѣхъ стари пантофи, които тѣ направиха за сѣбѣ на цѣль Багдадъ? Засега си те! — А Каземъ пропорциониралъ подъ брадата си: — Какво ми интересуватъ моитѣ пантофи? Мени, им харесватъ, а когато не харесватъ да им купи единъ чифтъ нови!

— Вѣрно! — казалъ другия. — Винаги го направиха, ако ти не бѣше толкова богатъ, приятелю! и си отминалъ. А Каземъ се ожикалъ. Ала когато той излизалъ въ стѣнчката, имало всички оставени пантофитъ забелязали до себѣтъ съясенъ пантофи единъ чифтъ съясенъ нови. Водворени на червена мина.

— Бре! — казалъ тихо Каземъ. —

Кой ли е подкаравалъ на думитъ ми, за, им е и купилъ нови пантофи? Каквато не имаша никакво разпознаване на тѣхъ сабѣтъ? Ехъ, щомъ им ги подаряватъ, нѣма какво ще ги взема!

Той обулъ крѣпавитѣ пантофи. Жалко му било за старитѣ, че трѣбвало да ги остави. Уличнитѣ момчета били му се присмивали и що го срещали съ старитѣ пантофи подъ ръка. И Каземъ казалъ великодушно: — Е, нѣма нѣкой беднякъ се обуе съ моитѣ пантофи и си отминалъ.

Не следъ дълго отъ банята излизалъ за мѣстника на каданте и потъронелъ крѣпавитѣ си пантофи. Когато събралъ пантофитъ на Каземъ, той разбралъ цѣлата работа... Така ли? — казалъ той. — Значи склериника станалъ крѣдѣтъ? Течейте въ кжцата му, вземете пантофитъ и крѣстуватѣ крѣдѣтъ!

Хората му отишли при Каземъ. Склериникътъ не можелъ да отрича защото пантофитъ били на крѣката му. Завели го при ка-

данти. Този се засмѣлъ, като чулъ, че Каземъ смислялъ пантофитъ за подарѣкъ. Каземъ можелъ да откъсе комекъ си, като заплатилъ една голѣма сума. Възразилъ му старитѣ пантофи. Склериникътъ си отишълъ въ кжцата, ала решилъ да откъсе на пантофитъ си, защото не можелъ да се принуди съ голѣмата загуба. И ги вържилъ въ рѣката Тигръ, която протичала край кжцата му. На следующия денъ рибари хвърлили крѣката си въ рѣката и се зарадвали, когато забелязали че си уловили нѣщо тежко. Но вмѣстѣ рибѣ не бѣлъ сѣбѣтъ, се ровили пантофитъ на Каземъ. Множеството гвоздѣи по тѣхъ разкжсали съясенъ крѣката на рибаритѣ. Разсѣявани, тѣ се затицали къмъ кжцата на Каземъ и хвърлили пантофитъ презъ прозореца му. Ала не щѣлъ ли на прозорѣца стоили шишенцата съ скъпото розово масло. Тѣ се смущали на кжцата парченца и розовото масло се разлило на пола.

Когато Каземъ видѣлъ нещастieto нѣмъ